

PRZEJAZD POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH

R E G U L A C J E P R A W N E

nadkom. Krzysztof Łaskowski

Zakład Ruchu Drogowego CSP

sierż. szt. Małgorzata Karolak

Zakład Ruchu Drogowego CSP

W ciągu kilku ostatnich lat w transporcie drogowym na terenie Polski zaobserwowano znaczny wzrost ilości ładunków nienormatywnych. Ponadto w 2021 r. zostały wprowadzone zmiany w zakresie kategorii zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego, co miało na celu ułatwienie poruszania się w meandrach zasad uzyskiwania i wykorzystywania opisanych poniżej zezwoleń.

Fot. 1. Pojazd nienormatywny. Fot. K. Łaskowski.

Definicja pojazdu nienormatywnego (art. 2 pkt 35a prd¹)

Pojazd nienormatywny to pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku, wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych przewidzianych w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Jeżeli mówimy tutaj o przewozie nienormatywnym, nie sposób pominąć nw. definicji.

Ładunek niepodzielny (art. 2 pkt 35b prd)

Ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków.

W tym miejscu należy szerzej omówić tę problematykę. Ustawodawca w określeniu tego ładunku użył zwrotu: *który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków*. Oznacza to, że ładunek taki nie jest podzielny na mniejsze ładunki (partie elementów).

Należy przez to rozumieć, iż w przypadku podziału przewożonego ładunku zaistniałoby ryzyko wygenerowania dodatkowych wysokich kosztów, ewentualnie podział takiego ładunku spowodowałby spadek jego właściwości technicznych i bezwzględnie należy uznać go za niepodzielny. Przykładem takiego ładunku może być przewóz elementów o długości przekraczającej normatywność pojazdu (prętów, rur). Bez znaczenia tutaj jest liczba elementów przewożonych pojazdem. Nawet podzielenie ładunku na pojedyncze sztuki nie doprowadzi do normatywności ładunku.

PRZEJAZD POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH

- pasek o szerokości 10 mm, przebiegający pionowo przez środek strony, wykonany farbą irydyscentną,
- napisy w kolorze czarnym³.

Zezwolenie kategorii II (art. 64c) na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane przez starostę właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy albo miejsce rozpoczęcia przejazdu. W przypadku wjazdu takiego pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie wydaje naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego na wskazany we wniosku okres miesiąca, 6 miesięcy, 12 miesięcy lub 24 miesięcy, uwzględniając podmiot wykonujący przejazd (bez wskazania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany).

Zezwolenie wydawane jest dla następujących pojazdów:

- o naciskach osi i rzeczywistej masie całkowitej nie większych od dopuszczalnych;
- o szerokości nieprzekraczającej 3,2 m;
- o długości nieprzekraczającej:
 - 15 m dla pojedynczego pojazdu,
 - 23 m dla zespołu pojazdów;
- o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m.

Przewóz tymi pojazdami odbywa się po drogach publicznych. Kierujący podczas kontroli musi posiadać przy sobie określone powyżej zezwolenie i okazywać uprawnionym osobom.

Uwagi:

- nie jest wymagany w zezwoleniu numer rejestracyjny pojazdu lub zespołu pojazdów;
- przewożony ładunek nie może być podzielny.

Kary pieniężne:

za brak zezwolenia kategorii II – 5000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 2 prd).

Zezwolenie kategorii III (art. 64c) na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. W przypadku wjazdu takiego pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie wydaje naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego na wskazany we wniosku okres miesiąca, 6 miesięcy, 12 miesięcy lub 24 miesięcy, uwzględniając podmiot wykonujący przejazd (bez wskazania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany).

Zezwolenie wydawane jest dla następujących pojazdów:

- o naciskach osi i rzeczywistej masie całkowitej nie większych od dopuszczalnych;
- o szerokości nieprzekraczającej 3,4 m;
- o długości nieprzekraczającej:
 - 15 m dla pojedynczego pojazdu,
 - 23 m dla zespołu pojazdów,
 - 30 m dla zespołu pojazdów o skrzętnych osiach;
- o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m⁴.

Przewóz tymi pojazdami odbywa się po drogach krajowych. Kierujący podczas kontroli musi posiadać przy sobie określone powyżej zezwolenie i okazywać uprawnionym osobom.

Uwagi:

- nie jest wymagany w zezwoleniu numer rejestracyjny pojazdu lub zespołu pojazdów;
- przewożony ładunek nie może być podzielny;
- w niektórych przypadkach poruszania się pojazdu (zespołu pojazdów) we wskazanym zezwoleniu może być wymagany jeden pojazd wykonujący pilotowanie.

Kary pieniężne:

za brak zezwolenia kategorii III – 5000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 2 prd);

Zezwolenie kategorii IV (art. 64c) na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. W przypadku wjazdu takiego pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie wydaje naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego na wskazany we wniosku okres miesiąca, 6 miesięcy, 12 miesięcy lub 24 miesięcy, uwzględniając: podmiot wykonujący przejazd (bez wskazania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany). Zezwolenie wydawane jest dla następujących pojazdów:

- o szerokości nieprzekraczającej:
 - 3,4 m dla drogi jednojezdniowej,
 - 4 m dla drogi dwujezdniowej klasy A (autostrada) i S (ekspresowe);
- o długości nieprzekraczającej:
 - 15 m dla pojedynczego pojazdu,
 - 23 m dla zespołu pojazdów,
 - 30 m dla zespołu pojazdów o skrzętnych osiach;
- o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m;
- o rzeczywistej masie całkowitej nieprzekraczającej 60 t;
- o naciskach osi i rzeczywistej masie całkowitej nie większych od dopuszczalnych⁵.

AA 0000000

numer i rodzaj pojazdu (zgodnie z art. 64c ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. o ruchu drogowym)

numer zezwolenia / data wydania zezwolenia

ZEZWOLENIE
kategorii: II / III / IV nr _____
na przejazd pojazdu nienormatywnego na okres miesiąca / 6 miesięcy / 12 miesięcy / 24 miesięcy¹
w terminie od dnia _____ do dnia _____

Na podstawie art. 64c ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym

na wniosek: _____
z dnia _____ dla _____
(nazwa pojazdu wykonującego przejazd)

zezwalam
na przejazd po drogach publicznych pojazdu nienormatywnego, który spełnia wymagania w zakresie wymiarów, masy oraz nacisków osi, określone w pozycji _____ tabeli _____
„Kategorie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych” załącznika do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.
Podmiot planujący wykonanie przejazdu pojazdem nienormatywnym przez most lub wiadukt po drogach innych niż krajowe jest obowiązany spełnić wymagania określone w art. 64c ust. 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.”

Pozostawienie:

(podpis i pieczęć organu wydającego zezwolenie)

1 - nie dotyczy pojazdów kategorii II-IV
2 - nie dotyczy pojazdów kategorii II-IV
3 - dotyczy w przypadku wydawania zezwoleń kategorii II-IV

Ryc. 2. Wzór zezwolenia kat. II-IV.

Źródło: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, zał. 5.

Przewóz tymi pojazdami odbywa się po drogach publicznych. Kierujący podczas kontroli musi posiadać przy sobie określone powyżej zezwolenie i okazywać uprawnionym osobom.

Kary pieniężne:

- 1) za brak zezwolenia kategorii IV – 5000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 2 prd);
- 2) za przejazd pojazdu nienormatywnego przez most lub wiadukt bez potwierdzonego zawiadomienia zarządcy drogi – 5000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 4 prd);
- 3) za przejazd pojazdu nienormatywnego przez most lub wiadukt niezgodnie z warunkami określonymi przez zarządcę drogi – 3000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 5 prd);
- 4) za przejazd pojazdu nienormatywnego przez most lub wiadukt przy zgłoszonym przez zarządcę drogi sprzeciwie – 6000 zł (art. 140ab ust. 1 pkt 6 prd);

Opis zezwolenia:

- format 210 mm x 297 mm,
- papier ze znakiem wodnym dwutonowym bieżącym, zabezpieczony chemicznie,
- włókna zabezpieczające widoczne w świetle dziennym,
- włókna zabezpieczające aktywne w promieniowaniu UV,
- druk offsetowy,
- kolor tła giloszowego utrzymany w tonacji niebiesko-beżowej, wykonany z zastosowaniem druku irysowego,
- mikrodruk,
- element graficzny wykonany farbą aktywną w promieniowaniu UV,
- seria i numer blankietu zezwolenia (niepowtarzalny i ciągły) wykonany farbą koloru czarnego aktywną w świetle UV na zielono,
- pasek o szerokości 10 mm, przebiegający pionowo przez środek strony, wykonany farbą irydyscentną⁶.

Zezwolenie kategorii V (art. 64d prd) wydawane jest na jednokrotny lub wielokrotny przejazd pojazdu nienormatywnego po drogach publicznych w wyznaczonym czasie, na trasie wyznaczonej w zezwoleniu.

Zezwolenie wydawane jest dla następujących pojazdów:

- o wymiarach oraz rzeczywistej masie całkowitej większych od wymienionych w kategoriach I–IV;
- o naciskach osi przekraczających wielkości dopuszczalne.

Zezwolenie wydaje się na wniosek zainteresowanego podmiotu. Zezwolenie wydaje, po uzgodnieniu z innymi zarządcami dróg i po uiszczeniu opłaty, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, w terminie 14 dni roboczych od dnia złożenia wniosku. Jeżeli trasa przejazdu pojazdu nienormatywnego przebiega w granicach administracyjnych miasta na prawach powiatu i nie przebiega autostradą lub drogą ekspresową, zezwolenie wydaje prezydent miasta.

Zezwolenie wydaje się dla podmiotu wykonującego przejazd pojazdem nienormatywnym, wskazując w nim:

- 1) okres ważności zezwolenia;
- 2) trasę przejazdu;
- 3) liczbę przejazdów;
- 4) pojazd, którym będzie wykonywany przejazd;
- 5) warunki przejazdu, w tym zakres dostosowania infrastruktury drogowej na trasie przejazdu;
- 6) sposób pilotowania, o ile jest ono wymagane.

Zezwolenie jest ważne przez okres:

- 1) 14 dni – w przypadku zezwolenia na jednokrotny przejazd;

- 2) 30 dni – w przypadku zezwolenia na wielokrotny przejazd – liczonych od dnia wskazanego we wniosku o wydanie zezwolenia.

Zezwolenie może być wydane, pod warunkiem że:

- 1) ładunek jest niepodzielny;
- 2) uzyskano na przejazd zgodę zarządcy drogi, właściwego dla trasy przejazdu;
- 3) istnieją możliwości wyznaczenia trasy przejazdu zapewniającej bezpieczeństwo oraz efektywność ruchu drogowego, a w szczególności:
 - a) natężenie ruchu umożliwia bezpieczny przejazd pojazdu nienormatywnego,
 - b) stan techniczny sprawności budowli usytuowanych w ciągu rozpatrywanej trasy przejazdu, określony na podstawie przepisów Prawa budowlanego, umożliwia przejazd,
 - c) przejazd nie stwarza zagrożenia stanu technicznego obiektów budowlanych położonych w pobliżu trasy przejazdu.

Zezwolenie kategorii V na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane na:

- 1) jednokrotny przejazd po drogach wojewódzkich,
- 2) wielokrotny przejazd po drogach gminnych,
- 3) jednokrotny lub wielokrotny przejazd po drogach publicznych,
- 4) przejazd według uznania podmiotu wykonującego przejazd.

Kary pieniężne:

- 1) za brak zezwolenia kategorii V:
 - a) 6000 zł – gdy nacisk jednej lub wielu osi, rzeczywista masa całkowita lub wymiary pojazdu przekraczają dopuszczalne wartości nie więcej niż o 10% (art. 140ab ust. 1 pkt 3 lit. a prd);
 - b) 10 000 zł – gdy nacisk jednej lub wielu osi, rzeczywista masa całkowita lub wymiary pojazdu przekraczają dopuszczalne wartości o więcej niż 10% i nie więcej niż 20% (art. 140ab ust. 1 pkt 3 lit. b prd);
 - c) 15 000 zł – w pozostałych przypadkach (art. 140ab ust. 1 pkt 3 lit. c prd);
- 2) w przypadku przewozu pojazdem nienormatywnym ładunków innych niż ładunek niepodzielny nakłada się karę jak za przejazd bez zezwolenia (art. 140ab ust. 2 prd);
- 3) za brak wymaganej liczby pojazdów wykonujących pilotowanie – 3000 zł (art. 140ab ust. 3 pkt 1 prd);
- 4) za brak wymaganego wyposażenia lub oznakowania pojazdu wykonującego pilotowanie – 2000 zł (art. 140ab ust. 3 pkt 2 prd);
- 5) za brak wymaganego szkolenia – 2000 zł w zakresie wydawania poleceń uczestnikom ruchu drogowego lub innej osobie znajdującej się na drodze (art. 140ab ust. 3 pkt 3 prd).

Opis zezwolenia:

- format 210 mm x 297 mm,
- papier ze znakiem wodnym dwutonowym bieżącym, zabezpieczony chemicznie,
- włókna zabezpieczające widoczne w świetle dziennym,
- włókna zabezpieczające aktywne w promieniowaniu UV,
- druk offsetowy,
- kolor tła giloszowego utrzymany w tonacji szaro-różowej, wykonany z zastosowaniem druku irysowego,
- mikrodruk,

PRZEJAZD POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH

The image shows two versions of a Polish permit for non-standard vehicle passage (Zezwolenie na przejazd pojazdów nienormalnych). The left version is a sample form with fields for vehicle details, dimensions, and route. The right version is a blank form with the same structure.

Left Version (Sample Form):

AA 0000000

(seria i numer zapisu wydającego organu)

(krajowe i data wydania zezwolenia)

ZEZWOLENIE
kategorii V nr _____
na jednokrotny / wielokrotny przejazd pojazdu nienormalnego

Na podstawie art. 64d ust. 4 ustawy z dnia 29 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym

na wniosek: _____
z dnia _____ dla _____
(nazwa podmiotu wykonującego przejazd)

z e z w a ł a m

na: jeden przejazd / przejazdy(-ów) pojazdu(-ów) nienormalnego(-ych)
z ładunkiem: _____
(nazwa ładunku)

	Samochód / ciągnik	Przyczepa / naczepa
1. Marka		
2. Numer rejestracyjny		
3. Masa własna (t)		
4. Liczba osi		

Wymiary zespołu wraz z ładunkiem / bez ładunku

1. Długość (m)	
2. Szerokość (m)	
3. Wysokość (m)	
4. Masa ładunku (t)	
5. Masa całkowita (t)	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Nie ma																				
Nocak																				
em [t]																				
Rezerwa																				
em [m]																				

z miejscowości: _____ woj. _____
do miejscowości: _____ woj. _____
po drogach publicznych przez: _____

w okresie od dnia: _____ do dnia _____

Right Version (Blank Form):

Podczas wykonywania przejazdu pojazdu nienormalnego z niniejszym zezwoleniem obowiązują:

1) warunki przejazdu: _____

2) sposób pilotowania (o ile jest on wymagany): _____

Uwagi: _____

Podpis: _____

(podpis i pieczęć organu wydającego zezwolenie)

Wzrost kierowcy _____
Wzrost kierowcy publicznej _____

Ryc. 3. Wzór zezwolenia kat. V.

Źródło: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormalnych, zał. 6.

- element graficzny wykonany farbą aktywną w promieniowaniu UV,
- seria i numer blankietu zezwolenia (niepowtarzalny i ciągły) wykonany farbą koloru czarnego aktywną w świetle UV na zielono,
- pasek o szerokości 10 mm, przebiegający pionowo przez środek strony, wykonany farbą irydyscentną,
- napisy w kolorze czarnym⁷.

Wyłączenia w zakresie otrzymania zezwolenia na przejazd pojazdu nienormalnego

Przepisy odnoszące się do otrzymania zezwolenia na przejazd pojazdu nienormalnego nie dotyczą (art. 64e prd):

- 1) autobusu – w zakresie nacisków osi;
- 2) pojazdu, którego szerokość i długość bez ładunku nie są większe od dopuszczalnych, przewożącego ładunek na zasadach określonych w art. 61 ust. 6, 8 i 9 prd;
- 3) pojazdu biorącego udział w akcjach ratowniczych oraz przy bezpośredniej likwidacji skutków klęsk żywiołowych;
- 4) pojazdu dostarczającego do szpitali wyposażenie i zaplecze niezbędne do zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;
- 5) pojazdu zarządu drogi;

- 6) pojazdu Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanego przez Służbę Celno-Skarbową oraz jednostek ochrony przeciwpożarowej, wykonującego zadania tych służb.

Ponadto minister właściwy do spraw transportu może zwolnić, w drodze decyzji administracyjnej, z obowiązku uzyskania zezwolenia na przejazd pojazdu nienormalnego pojazd wykonujący przejazd w ramach pomocy humanitarnej lub medycznej, pod warunkiem uzyskania na przejazd zgody zarządców dróg właściwych dla trasy przejazdu. Wskazane zwolnienie wydawane jest na wniosek zainteresowanego podmiotu wykonującego przejazd i właściwego organu państwowego, samorządowego lub organizacji humanitarnej.

Pilotowanie pojazdów nienormalnych

Przejazd pojazdu nienormalnego powinien być realizowany w ścisłej zgodzie z warunkami ujętymi w zezwoleniu wydanym poprzez uprawniony organ administracji, z zachowaniem szczególnej ostrożności przez kierującego takim pojazdem. Pojazd nienormalny, który przekracza co najmniej jedną z następujących wielkości:

- 1) długość pojazdu – 23 m,
- 2) szerokość – 3,20 m,

- 3) wysokość – 4,50 m,
- 4) masa całkowita – 60 t
- powinien być pilotowany przez jeden pojazd wykonujący pilotowanie⁸.

Pilot (art. 2 pkt 35c prd) – osoba odpowiedzialna za zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu pojazdu. Warunki i sposób pilotowania pojazdów nienormatywnych oraz wyposażenia i oznakowania pojazdów wykonujących pilotowanie są precyzyjnie określone w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych.

Podsumowanie

Podsumowując poruszoną powyżej tematykę, należy wskazać, iż przejazd pojazdów nienormatywnych bez właściwego zezwolenia, ewentualnie niezgodny z warunkami wskazanymi w otrzymanym zezwoleniu, jako naruszenie ustawy wiąże się z nałożeniem kary pieniężnej w drodze postępowania administracyjnego. Organem uprawnionym do przeprowadzenia takiego postępowania jest organ inicjujący kontrolę przy zachowaniu właściwości miejscowej (Policja, Inspekcja Transportu Drogowego, Straż Graniczna, Służba Celna lub zarządca drogi). Postępowanie takie prowadzone jest na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego z zachowaniem dwuinstancyjności, jak również z możliwością wykorzystania procedury sądowej przed sądami administracyjnymi, z zachowaniem terminów określonych prawem.

Tak więc organ przeprowadzający kontrolę powinien dążyć do dokładnego i rzetelnego przeprowadzenia czynności kontrolnych w tym zakresie, gdyż wiele czynności przeprowadzonych podczas kontroli jest niemożliwych do odtworzenia w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, co może bezpośrednio rzutować na meritum takiego postępowania.

¹ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.).

² Tamże, załącznik nr 1.

³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych (Dz. U. poz. 212), załącznik nr 4.

⁴ Załącznik nr 1 do ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

⁵ Tamże.

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, załącznik nr 5.

⁷ Tamże, załącznik nr 6.

⁸ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych (Dz. U. poz. 629), § 2 ust. 1.

Bibliografia

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych (Dz. U. poz. 629).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych (Dz. U. poz. 212).

Summary

Passage of non-standard vehicles. Legal regulations

In 2021 there were significant legal changes in the scope of templates and procedures for obtaining a permit for road transport of oversized loads. Hence, it is reasonable to analyse current legal provisions in this field, as well as to discuss the issues related to violations of legal norms during performing the above-mentioned transportations. The article is addressed to a quite wide range of recipients and it should be helpful in exploring this pretty extensive and interesting subject area, taking into account the administrative proceedings, the conduct of which was assigned by the law to the police authorities.

Tłumaczenie: Katarzyna Olbryś

Fot. 2. Pilotowanie pojazdu nienormatywnego. Fot. K. Łaskowski.